

BIJLAGE A.

Overzicht biases

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
Attentional bias	We zijn geneigd selectief te zijn in de zaken waaraan wij aandacht schenken.	+++ Hst. 5, p. 89 Hst. 9, p. 157	Hst. 5, p. 114 Hst. 7, p. 127 Hst. 11, p. 179
Attributional bias	We zijn geneigd verkeerde inschattingen te maken bij het verklaaren van gedrag of gebeurtenissen.	++ Hst. 5, p. 85 Hst. 7, p. 124 Hst. 10, p. 173 Hst. 12, p. 196	Hst. 5, p. 92
Automation bias	Wij hebben een voorkeur voor informatie afkomstig van geautomatiseerde hulpmiddelen. Niet-zelden negeren we daarom onze eigen relevante kennis, ervaring en andere advies- en informatiebronnen.	+++ Hst. 5, p. 94 Hst. 11, p. 177	Hst. 3, p. 59
Availability bias	We zijn geneigd de frequentie van een gebeurtenis te beoordelen op basis van hoe snel we ons de gebeurtenis of voorbeelden hiervan kunnen herinneren.	+/- Hst. 6, p. 114 Hst. 9, p. 157	Hst. 10, p. 167
Confirmation bias	We hebben een voorkeur voor informatie die onze eigen mening versterkt.	+	Hst. 3, p. 47 Hst. 4, p. 69 Hst. 5, p. 93 Hst. 7, p. 124 Hst. 9, p. 157 Hst. 10, p. 166 Hst. 11, p. 183 Hst. 12, p. 196

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
Conformity	We zijn geneigd om gedachten, gevoelens of gedrag aan te passen aan de (norm van de) groep.	+++	Hst. 6, p. 114 Hst. 7, p. 127 Hst. 11, p. 179
Conjunction fallacy	We zijn geneigd meerder specifieke gebeurtenissen als waarschijnlijker te beoordelen dan één algemene gebeurtenis.	++	Hst. 5, p. 92
Delay discounting	We prefereren kleine, directe beloningen in plaats van beloningen op de lange termijn.	+++	Hst. 3, p. 59
Dunning-Kruger effect	We zijn geneigd onze bekwaamheid te overschatten bij taken waar we feitelijk helemaal niet zo bekwaam in zijn.	++	Hst. 10, p. 167
Egocentric bias	We zijn geneigd de wereld vanuit ons eigen perspectief te bezien.	+	Hst. 3, p. 47 Hst. 4, p. 69 Hst. 5, p. 93 Hst. 7, p. 124 Hst. 9, p. 157 Hst. 10, p. 170 Hst. 12, p. 200

A. Overzicht biases

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
Hindsight bias	We zijn geneigd gebeurtenissen achteraf als voorspelbaar te zien dan ze daadwerkelijk zijn.	+++ Hst. 5, p. 95 Hst. 7, p. 124 Hst. 11, p. 189	Hst. 5, p. 95 Hst. 7, p. 124 Hst. 11, p. 189
Illusion of control	We zijn geneigd te overschatten hoeveel controle wij hebben over situaties en gebeurtenissen.	++ Hst. 3, p. 51 Hst. 5, p. 95 Hst. 7, p. 131 Hst. 9, p. 157	Hst. 3, p. 51 Hst. 5, p. 95 Hst. 7, p. 131 Hst. 9, p. 157
Illusory correlation	We zijn geneigd een verband tussen variabelen waar te nemen, zelfs als dit verband helemaal niet bestaat.	+++ Hst. 5, p. 93 Hst. 8, p. 144	Hst. 5, p. 93 Hst. 8, p. 144

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
Endowment effect	We zijn geneigd een hogere waarde toe te kennen aan onze eigen bezittingen dan aan dingen die we niet bezitten.	+ Hst. 6, p. 108 Hst. 8, p. 137 Hst. 10, p. 172	Hst. 6, p. 108 Hst. 8, p. 137 Hst. 10, p. 172
Experimenter bias	Onderzoekers zijn geneigd hun participanten, data of onderzoeksuitkomsten te beïnvloeden.	+++ n.v.t.	
Framing effect	We zijn geneigd beïnvloed te worden door de manier waarop informatie aan ons wordt gepresenteerd.	++ Hst. 4, p. 74 Hst. 5, p. 93 Hst. 7, p. 120 Hst. 10, p. 166 Hst. 12, p. 198	Hst. 4, p. 74 Hst. 5, p. 93 Hst. 7, p. 120 Hst. 10, p. 166 Hst. 12, p. 198
Groupthink	In groepen zijn we geneigd de harmonie en eenigszindheid in de groep te willen bewaren, waardoor we minder snel voor een afwijkende mening willen uitkomen.	++ Hst. 11, p. 179	Hst. 11, p. 179
Halo effect	We zijn geneigd om iets of iemand als geheel positief te beoordelen op basis van een enkel positief aspect.	++ Hst. 9, p. 153	Hst. 9, p. 153

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
Optimism bias	We zijn geneigd te denken dat wij zelf minder vatbaar zijn voor negatieve gebeurtenissen dan anderen dat zijn.	+++ Hst. 8, p. 139 Hst. 10, p. 173 Hst. 11, p. 187	Hst. 4, p. 78 Hst. 5, p. 93 Hst. 11, p. 189
Over-confidence effect	We zijn geneigd om onze eigen capaciteiten en overtuigingen te overschatten.	++ Hst. 3, p. 48 Hst. 7, p. 124 Hst. 10, p. 170 Hst. 11, p. 185	Hst. 6, p. 112
Priming effect	We zijn geneigd beïnvloed te worden door iets wat we al eerder hebben gezien of ervaren.	++ Hst. 4, p. 78 Hst. 11, p. 188 Hst. 12, p. 198	Hst. 8, p. 143 Hst. 9, p. 151 Hst. 12, p. 196
Prospect theory	We zijn geneigd ons meer te richten op het vermijden van verlies dan op het behalen van winst.	++ Hst. 3, p. 57 Hst. 4, p. 75 Hst. 5, p. 83 Hst. 6, p. 107 Hst. 8, p. 137 Hst. 10, p. 172 Hst. 12, p. 200	Hst. 7, p. 128
Reactance	We neigen sterk naar defensieve reacties als we het gevoel hebben dat onze vrijheid ons wordt ontnomen.	+++ Hst. 6, p. 105 Hst. 10, p. 165 Hst. 12, p. 200	Hst. 6, p. 107

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
Recency bias	We zijn geneigd meer aandacht te schenken aan recente informatie dan aan eerder verkregen informatie.	++	Hst. 4, p. 71 Hst. 5, p. 93 Hst. 11, p. 189
Risk compensation	We zijn geneigd meer risico te nemen wanneer we weten dat er veiligheidsmaatregelen zijn ingesteld.	---	Hst. 6, p. 112
Similarity bias	We hebben een voorkeur voor mensen die op ons lijken.	+/-	Hst. 8, p. 143
Social desirability bias	We zijn geneigd ons op een sociaal wenselijke manier te gedragen.	++	Hst. 9, p. 151 Hst. 12, p. 196
Status quo bias	We hebben een sterke voorkeur voor de huidige situatie ofwel status quo.	+	Hst. 3, p. 55 Hst. 6, p. 103 Hst. 7, p. 131 Hst. 10, p. 165
Sunk cost fallacy	We zijn geneigd een activiteit door te zetten wanneer we al tijd, geld en moeite in hebben geïnvesteerd.	+	Hst. 6, p. 107

Bias	Wat betekent deze bias?	Bewijs	Hoofdstuk
System justification	We zijn geneigd om onze sociale systemen – en de bijbehorende normen, regels en sociale structuren ervan – als legitim te zien en te verdedigen, zelfs wanneer we worden geconfronteerd met informatie die het tegenovergestelde suggerert.	+++ Hst. 6, p. 103 Hst. 7, p. 131	